

PERSONALITĂȚI

“Se poate afirma că Darwin se numără printre cei mai cunoscuți oameni de știință din istorie”, scriau de curând biografii săi Adrian Desmond și James Moore. “Mai mult decât oricare alt gânditor modern - chiar și decât Freud, acest afabil naturalist a schimbat radical modul în care oamenii privesc și înțeleg istoria vieții pe această planetă.”

2009 este anul lui Charles Darwin

Aribert Heim, cel mai căutat criminal nazist din lume, a murit în 1992

Aribert Heim, supranumit “doctorul morții” sau “măcelarul din Mauthausen”, cel mai căutat criminal nazist din lume, a murit în 1992 în Egipt, unde s-a ascuns timp de aproape 20 de ani sub identitatea unui musulman.

Heim a murit la vârsta de 78 de ani, din cauza cancerului la intestin, la 10 august 1992, la Cairo, potrivit unui reportaj al postului german de televiziune ZDF, în care vorbea fiul fostului nazist.

Considerat unul dintre cei mai sadici naziști, Heim ar fi torturat și asasinat sute de deținuți, în special evrei. El i-ar fi ucis fie injectându-le otravă în inimă sau eviscerându-i fără anestezie în lagărul de concentrare de la Mauthausen, din Austria. El a lucrat și în lagărele Sachsenhausen et Buchenwald. Vizat de un mandat de arestare internațional emis de Germania, Heim era căutat în întreaga lume, oferindu-se o recompensă de 315.000 de euro pentru prinderea lui.

Autoritățile germane au anunțat că vor căuta rămășițele cadavrului fostului nazist, pentru a verifica dacă acesta a murit într-adevăr.

UE are cei mai mulți consumatori de alcool din lume

Uniunea Europeană are cei mai mulți consumatori de alcool din lume, media consumului anual fiind de 11 litri de alcool pur pe locuitor, România înregistrând un consum sub media europeană, a spus, la lansarea unei campanii de prevenire, reprezentantul Agenției Naționale Antidrog, Diana Șerban. Ea a precizat că în Uniunea Europeană circa 23 de milioane de persoane sunt dependente de alcool, cel mai mare consum fiind înregistrat în Europa de Est, în special în Bulgaria, Polonia și Slovenia, iar peste 115.000 de persoane mor anual din cauza alcoolului. De asemenea, din cauza alcoolului se înregistrează anual aproximativ 60.000 de nașteri premature.

Un adult, în țările UE, bea în medie 13 litri de alcool pe an. La nivel european, 44% reprezintă consum de bere, 34% consum de vin și 23% băuturi alcoolice distilate. În ultimii 40 de ani s-a înregistrat o uniformizare, a precizat Șerban.

Din datele înregistrate de OMS privind consumul de alcool în rândul populației cu vârsta peste 15 ani, în România se înregistrează un consum anual de 7,39 litri de alcool pur pe locuitor, fiind sub media europeană.

Diana Șerban a mai spus că, potrivit cercetărilor, persoanele cu venituri ridicate au o probabilitate mai mare de a consuma alcool decât populația cu venituri scăzute, iar cele căsătorite prezintă un risc relativ de a consuma alcool decât cele necăsătorite.



În 2009 se împlinesc 200 de ani de la nașterea lui Charles Darwin și totodată și 150 de când naturalistul și biologul britanic a publicat lucrarea “Originea speciilor”, care a schimbat radical modul în care oamenii privesc și înțeleg istoria vieții pe Pământ. Ziua de naștere (12 februarie) a celei mai marcante personalități a științelor biologice, întemeietorul biologiei moderne, este un prilej cu care se organizează diferite evenimente în toată lumea, “Ziua Lui Darwin” (The Darwin Day) devenind astfel un moment internațional de sărbătoare a științei și umanismului.

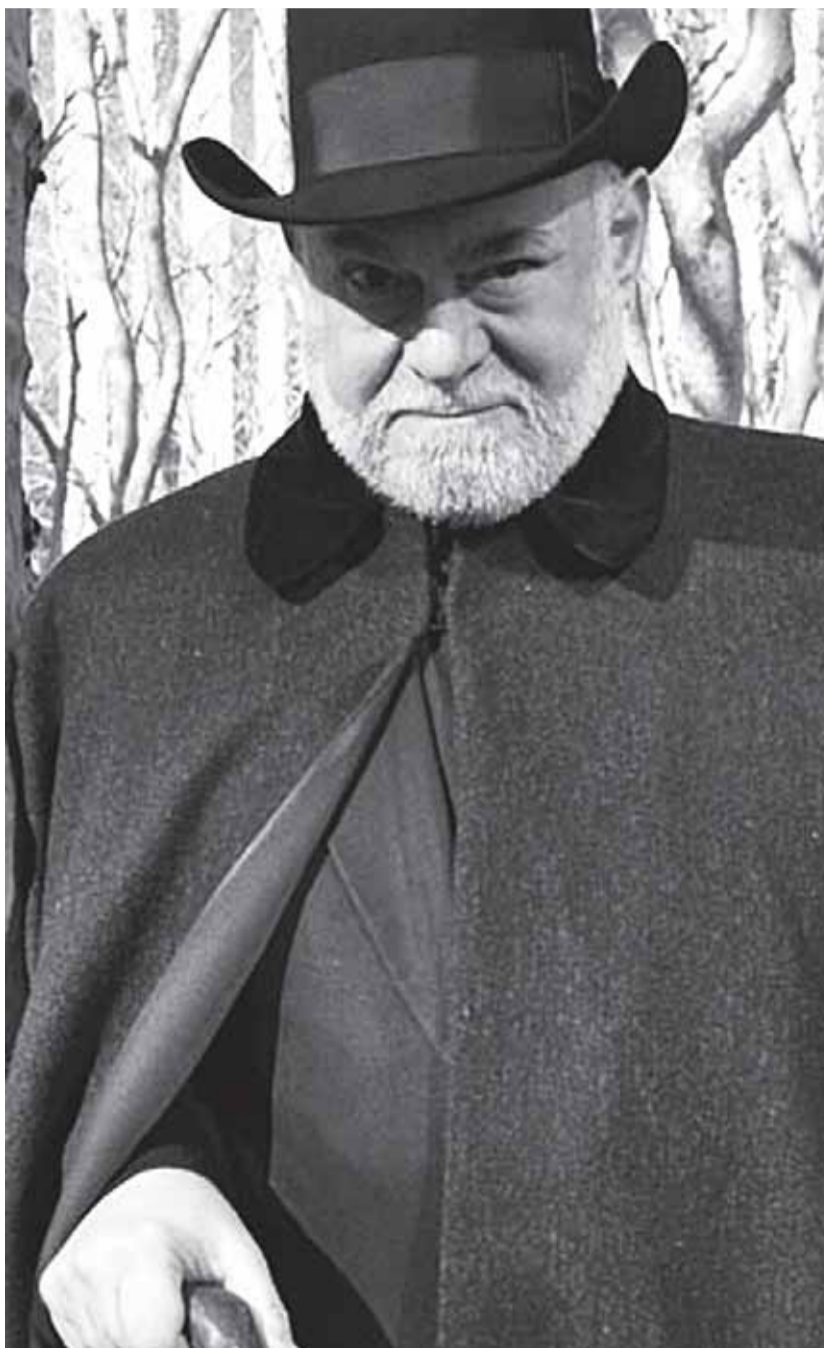
Această zi va fi sărbătorită și la Satu Mare. Joi, 12 februarie, Muzeul Județean Satu Mare în parteneriat cu Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj Napoca și cu Societatea Carpatină Ardeleană va organiza “Ziua lui Darwin”. Va avea loc o expoziție despre viața și activitatea lui Charles Darwin în holul Muzeului (Bdul Vasile Lucaciu 21) și vor fi susținute prezentări de popularizare a cunoștințelor, precum și proiecții de filme. Cu acest prilej, despre viața lui Darwin ne-a vorbit biologul dr. Tamás Sike din cadrul Muzeului Județean.

“Se poate afirma că Darwin se numără printre cei mai cunoscuți oameni de știință din istorie”, scriau de curând biografii săi Adrian Desmond și James Moore. “Mai mult decât oricare alt gânditor modern - chiar și decât Freud, acest afabil naturalist a schimbat radical modul în care oamenii privesc și înțeleg istoria vieții pe această planetă.” O nouă viziune luă locul lumii create în 6 zile: ca să ajungă la ce este azi, vieții i-ar fi trebuit de fapt miliarde de ani ca să apară și să evolueze.

Combătând ideile dogmatice care susțineau caracterul imuabil al speciilor și acordau omului un loc special în ordinea naturală, teoriile darwiniste privind evoluția și selecția naturală au avut o influență directă excepțională asupra culturii occidentale. Deși darwinismul a fost acceptat de la bun început de către lumea științifică, impactul acestei teorii a fost resimțit pe deplin abia în secolul XX, odată cu progresele înregistrate în științele fizice. Genetica și biologia moleculară au întărit dovezile evoluției, care a ajuns un concept central nu numai în biologia și medicina modernă, dar și în alte ramuri ale științelor naturii.

Cine este însă autorul acestei teorii care urma să revoluționeze științele vieții și să schimbe radical modul în care privim lumea?

Marele om de știință, Charles Robert Darwin, cel care a enunțat teoria evoluționistă, s-a născut acum 200 de ani, pe data de 12 februarie 1809 în localitatea Shrewsbury, din Marea Britanie. Provenea dintr-o familie bogată, de oameni educați. Bunicul său din partea tatălui era Erasmus Darwin (poet, filozof și inventator), unul dintre cei mai reprezentativi oameni de cultură englezi din secolul al XVIII-lea, tatăl său Dr. Robert Darwin era unul din cei mai vestiți medici. Când avea numai 8 ani, mama sa a murit. Trimis la Shrewsbury School, o prestigioasă școală particulară, Charles nu a fost deloc încântat de programa școlară care pune accentul pe clasi. În afara orelor de clasă, el a



manifestat un viu interes pentru istoria naturală și pentru colectarea plantelor și animalelor.

Intențiile părintelui său erau ca micul Charles să urmeze o carieră în medicină atunci când va crește, însă băiatul era mai degrabă interesat de științele naturii, urmărind cu mare interes insectele și animalele. La vârsta de 16 ani, tatăl său l-a trimis la Universitatea din Edinburgh pentru a studia medicina, însă cursurile i se păreau atât de plictisitoare, încât a considerat că medicina nu este pentru el. Cât privește studiile de medicină însă, Darwin nu le putea suferi. Sensibil la suferințele omeniești, nu putea suporta să asiste la operații, care pe vremea aceea se efectuau fără anestezic. În anul următor a devenit membru al Societății de Istorie Naturală Pliniană și a intrat sub influența lui Robert Grant, un bine cunoscut medic și zoolog. Aflând de renunțarea lui Charles la medicină, tatăl său a hotărât ca Charles să se facă preot, în ideea că astfel va putea să se ocupe în același timp și de pasiunea sa pentru natură (în timpul acela o mare parte a naturiștilor erau preoți). A plecat astfel la Universitatea Cambridge pentru a studia religia, însă participa și la orele lui John Henslow, un naturalist care a avut o influență foarte mare asupra lui Darwin.

Anul 1831 este pentru Darwin un an de cotitură - termină studiile de teologie (al zecelea din 178) și mai apoi se imbarcă pe Nava Majestății Sale “Beagle”, care pleacă într-o misiune de cartare a coastelor Americii de Sud. În urma

recomandărilor primite, Darwin este acceptat de către căpitanul Fitz Roy drept naturalist al expediției. Darwin a fost propus de către profesorul său, Henslow, ca fiind „extrem de potrivit pentru activitatea de colecționare, observare și consemnare”. Călătoria navei Beagle în jurul lumii durează aproape 5 ani și joacă un rol fundamental în educarea și formarea ca savant a lui Darwin. În timpul călătoriei, Darwin colecționează mostre dintre cele mai variate de specii de viețuitoare actuale și fosile care îl vor ajuta să își definitiveze teoria evoluției speciilor. Observă diferențele dintre diferitele specii ale aceleiași gen în funcție de elementele caracteristice ale locurilor în care acestea sunt descoperite. În septembrie 1835, a ajuns în arhipelagul Galápagos. Acesta conține mai multe insule situate la distanța de 50-100 km una față de alta, formate prin erupții vulcanice. Aici Darwin a descoperit că multe specii de animale aveau trăsături schimbate în funcție de insula pe care trăiau, lucru care l-a șocat.

În 1839 s-a căsătorit cu Emma Wedgwood și a avut 10 copii

Vasul Beagle în octombrie 1836 s-a întors în Anglia. În 1839 s-a căsătorit cu Emma Wedgwood și s-a mutat în satul Down, în vecinătatea Londrei, loc unde și-a petrecut ultimele patru decenii din viață. A avut 10 copii, 3 dintre ei murind încă de mici, fapt care i-a sporit dragostea

pentru ceilalți copii.

Jurnalul călătoriei navei Beagle în jurul Pământului, care cuprindea povestea drumului și observațiile lui Darwin a fost publicat pentru prima oară în anul 1839 și avea să reprezinte o sursă de inspirație și pildă de urmat pentru generații întregi de naturaliști. Darwin devine treptat un savant din ce în ce mai cunoscut. Este primit în Societatea Regală de Științe din Marea Britanie, probabil cea mai reprezentativă asociație a oamenilor de știință din ultimele patru secole. Își continuă munca la colecții și începe să pună bazele teoriei sale. Nu și-a publicat teoria imediat, dar a continuat să acumuleze informații. În această perioadă sănătatea lui a început să se deterioreze. O mare parte din viața sa ulterioară, Darwin a suferit de un soi de maladie, probabil de o afecțiune psihosomatică. Pe când scria “Originea”, Darwin era teist din punct de vedere religios, pentru ca ulterior să devină agnostic.

Pe data de 22 noiembrie 1859 Darwin își publică această teorie în cartea “Originea speciilor prin selecție naturală; sau conservarea raselor favorizate în lupta pentru existență”. Cartea ajunge în scurt timp faimoasă, iar Teoria Selecției Naturale primește nenumărate reacții de toate felurile din întreaga lume. În ciuda numeroșilor opozanți, în mai puțin de două decenii, teoria lui Darwin ajunge însă să fie internațional recunoscută. Cele mai vii controverse sunt legate de originea omului, pe care Darwin nu îl mai vede creat direct de către Dumnezeu. Omul devine, în viziunea lui Darwin urmaș, alături de maimuțele primare din zilele noastre, al unui primat - strămoș comun, care a dispărut în timp.

Darwin nu a avut niciodată o funcție publică

Deoarece deținea suficiente mijloace materiale pentru un trai decent, s-a dedicat exclusiv cercetării științifice. Grav bolnav, la 34 ani s-a retras la Down, un sat în apropiere de Londra, unde a lucrat timp de 40 de ani, realizând o operă de peste 5.000 de pagini. Ca orientare politică, Darwin era liberal (wigh), dușman înverșunat al sclavagismului și colonialismului promovate de conservatori (tory). Moare pe 19 aprilie 1882. În ciuda controverselor stărnite de lucrările sale, Darwin a fost înmormântat cu onoruri la Westminster Abbey, printre celelalte personalități ale lumii artistice, științifice și politice, nu departe de mormântul lui Isaac Newton. În tot secolul al XIX-lea, au existat numai cinci personalități care nu aparțineau Casei Regale din Marea Britanie și care au fost onorate cu o înmormântare de stat. Darwin s-a numărat printre ele.

Charles Darwin, “datorită imensei sale influențe asupra gândirii umane, trebuie situat alături de cei mai mari oameni de știință - Aristotel, Galilei, Newton, Lavoisier și Einstein”. Așa susține A. E. E. McKenzie în lucrarea sa clasică “The Major Achievements of Science” (“Principalele cuceriri ale științei”) și nimic nu a stirbit ulterior valabilitatea acestei opinii.

Ca și gândirea freudiană, darwinismul permite o sondare mai dureroasă a prejudecăților sociale și personale în comparație cu fizica.

Cu ajutorul acestui nou substantiv, științele naturale au fost redefinite, teoria evoluției, alături de genetică, devenind bazele conceptelor biologiei moderne. Descoperirile sale au influențat puternic paleontologia și studiul evoluției geologice al Terrei.